

מילה בחבור וכד'. ואין ראוי שיגש למילה אלא מומחה שאומן בה, והראוי והעדיף שיהא מְפַשְׁרֵי יִשְׂרָאֵל ואם הוא מבעלי החכמה והיכולת באמונה והמבינים את סודותיה החשים את משמעותה, הרי זה מצוה מן המובחר. והמל צריך לברך לפני המילה: "בר את יי אלהי מל הע' אש קדש במצו וצו על המילה" ואם אבי הבן הוא זה שמל מברך: "בר את יי אלהי מל הע' אש קדש במצו וצו למול את הבן", ובכל מצב יברך אבי הבן, בין אם הוא זה שמל או זולתו: "בר את יי אלהינו מל הע' אש קדש במצו וצו להכניסו בבריתו של אברהם אבינו"; והנור' כחים, בעת שְׁמַעַם ברכה זו ולאחר שיענו "אמן" על הברכה צריכים לברך בְּאִמְרָם: "כשם שהכנסתו לברית כך תכניסו לתורה ולחופה ולמעשים טובים". כמו כן מברך אבי הבן: "בר את יי אלהי מל הע' שהחינו וקיימ' והגיענו לזמן הזה", ויש מי שסבור שראוי שברכת להכניסו תהא לאחר המילה. והתמיכה בעניין זה במנהג — על-ידי ראיות שביטולן גלוי אצל מי שיש בו מידה מזערית של הלכות ואין אני סבור כי יש להאריך בהזכרתן. ולרבנו האיי גאון זצ"ל יש פסק הלכה לפיו אין הקפדה בכך שתהיה לפני המילה או לאחריה,¹ ואבא מארי זצ"ל סבור שהיא לפני המילה,² ועל-פי זה עשה ועשו בנוכחותו הלכה למעשה. והראיה שלו על כך מתבררת ממוכן לשונם ומהור' את ביטוי הברכה ומההיקש. אשר למוכן לשונם ז"ל הרי שמדבריהם "המל מברך על המילה אבי [עמ' 103] הבן מברך להכניסו"¹ ניתן להבין ששתי הברכות שלפני

ונחווה ולא ינבגי אן יקדם ללמילה אלא כְּבִיר בהא דרב פיהא ואלאולי ואלאפצל אן יכון מן כשירי ישראל ואן כאן מן דוי אלעלם ואלתמכן פי אלדין ומן אלפהמין לסרהא אללאמחין למענאהא פדלך מצוה מן המובחר וילזם אלדי יכתן אן יבארך קבל אלמילה בר את יי אלהי מל הע' אש קדש במצו וצו על המילה ואן כאן אלדי ביכתן אבי הבן יבארך בר את יי אלהי מל הע' אש קדש במצו וצו למול את הבן ואבי הבן יבארך עלי כל חאל כאן הו אלדי יכתן או גירה בר את יי אלהינו מל הע' אש קדש במצו וצו להכניסו בבריתו של אברהם אבינו וילזם אלחאצרין ענד סמאעהם הדה אלברכה אן ידעוה בעד אסתגאבה' אמן עלי אלברכה באן יקולוא כשם שהכנסתו לברית כך תכניסו לתורה ולחופה ולמעשים טובים ואבי הבן יבארך איצא בר את יי אלהי מל הע' שהחינו וקיימ' והגיענו לזמן הזה ותם מן ירי אן ברכת להכניסו יגב אן תכון בעד אלמילה וינצצר פי דלך ללעאדה' בחגג טאהרה' אלסקוט ענד מן פיה איסר תפקה ולא ארי אן אטיל בדכרהא ולרבינו האיי הגאון זצ"ל פתיא באנה לא משאחחה' פי אן תכון קבל אלמילה או בעדהא ואבא מארי זצ"ל ירי אנהא קבל אלמילה ועלי דלך עמל ועמל במחצרה הלכה למעשה ודלילה עלי דלך טאהר מן מפהום נצהם ומדלול לפט אלברכה ואלקיאס אמא מפהום נצהם ז"ל פאנה מן קולהם המל מברך על המילה אבי [עמ' 103] הבן מברך להכניסו יפהם אן אלשתי ברכות קבל אלמילה מנקסמה' בין

1 לא עלה בידי לאחר מקום הלכה זו. 2 משנה תורה, הלכות מילה פ"ג ה"א.

1 שבת קלז ע"ב; תוספתא ברכות פ"ז ה"ב, עמ' 16 ש' 1.

אלמל ובין אבי הבן לאנה לא כלאף פי אן ברכת המל קודם המילה ואמא מרלול לפט אלברכה פקולה להכניסו אלדי מענאה אסתקבאל פעל יפעל לא אנה עלי פעל קד אנפעל ונצהם פי אלתלמוד כל בעד כולי עלמא לא פליגי דלהבא משמע כי פליגי בעל ביעור מר סבר וכו' ואמא אלקיאס פהו אן הדה אלברכה עלי מצוה נצהא אשר קדש במצו וצו ומקדמה כליה פי אלפקה כל המצות מברך עליהן עובר לעשייתן חוץ מטבילה יענון טבילת הגר כמא בינוא ומן יכאבר פי דלך אנתצארא לעאדתה ויאתי בדליל ידל עלי קלה מערפתה באלפקה לא אלתפאת עליה ענר אלמחקקין והדה אל-ברכה אעני ברכת להכניסו תעיינהא כמא ביין אלתלמוד הו עלי אבי הבן ולדלך אן כאן אבי הבן מעדומא או גאיבא וקת אלמילה לא יבארכהא גירה וקד בין דלך אבא מארי וצ"ל פי הלכות מילה ובעד אלמילה יבארך בעץ אלחאצרין פי מקאמהא אלכתאן או גירה בר את יי אלהי מל הע אש קידש ידיד מבטן וחוק בשארו שם וצאצאיו חתם באות ברית קודש על כן בשכר זאת אל חי חלקנו לעד צורנו צוה כצוית לקדושים להציל ידידות שאירנו משחת בר את יי כורת הברית ואלדי יכתן עבדה יבארך בר את יי אלהי מל הע אש קדש במצו וצו למול את העבדים ולהטיף מהם דם ברית שאלמלי דם ברית לא נתקיימו שמים וארץ שנא אם לא בריתי יומם ולילה חוקות שמים וארץ לא שמתי ואן [עמ' 104] כתן עבד צאחבה יבארך על המילה ואלדי יכתן אלגר יבארך בר את יי אלהי מל הע אש קדש במצו וצו

המילה מתחלקות בין המל ובין אבי הבן, משום שאין מחלוקת בכך שברכת המל — קודם המילה. ואשר להוראת ביטוי הברכה הרי שדבריו — "להכניסו", שמשמעותם — קבלת פעולה שתעשה ולא פעולה שכבר נעשתה, ולשונם בתלמוד — "ב'לבער' כולי עלמא לא פליגי ד'נוראין' להבא משמע. כי פליגי ב'על ב'יעור'. מר סבר וכו'".² ואשר להיקש הרי שברכה זו על מצוה שלשונה — "אשר קדש במצו וצו", והנחה כללית בהלכה ש"כל המצות מברך עליהן עובר לעשייתן"³ חוץ מטבילה, כוונתם טבילת הגר, כפי שביארו. ומי שנלחם בכך מתוך תמיכה במנהגו ומביא ראיה המעידה על חוסר ידיעתו את ההלכה אין לשים לב אליו מצד המדקדקים. וברכה זו, כוונתי ברכת "להכניסו" חלה, כפי שביאר התלמוד,⁴ על אבי הבן; ועל-כן אם אבי הבן מת או נעדר בעת המילה אין מברך אותה זולתו, וכבר ביאר זאת אבא מארי וצ"ל בהלכות מילה.⁵ ולאחר המילה יברך אחד הנוכחים שבאותו המעמד, המל או זולתו: "בר את יי אלהי מל הע אש קידש ידיד מבטן וחוק בשארו שם וצאצאיו חתם באות ברית קדש על-כן בשכר זאת אל חי חלקנו לעד צורנו צוה כצוית לקדושים להציל ידידות שאירנו משחת בר את יי כורת הברית". והמל את עבדו מברך: "בר את יי אלהי מל הע אש קדש במצו וצו למול את העבדים ולהטיף מהן דם ברית שאלמלי דם ברית לא נתקיימו שמים וארץ שנאמר 'אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי'";⁶ ואם [עמ' 104] עבד מל חברו יברך "על המילה"; והמל את הגר יברך: "בר את יי

2 פסחים ז ע"א וע"ב. 3 שם שם, ועוד.

פ"ג ה"א. 6 ירמיה לג, כה.

4 שבת קלז ע"ב. 5 משנה תורה, הלכות מילה